

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Juni 2023
Institution	College360 Htx Silkeborg
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Lene Højberg Arp, Jesper Breining
Hold	2VX

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

1	Grundforløb i dansk - Krig
2	Den korte tekst
3	På kanten – udkant og udsat
4	Arbejde og mening
5	Det talte ord – sprogforløb
6	Det optimerede menneske (SO/DIO)
7	Skriftlighedsforløb (grammatik)
8	Tvivl og angst – eksistentialisme
9	
10	
11	
12	

Titel 1	Grundforløb i Dansk - Krig
Indhold	<p>Kernestof: Morten Nielsen: Skæbne Ludvig Holberg: Krig mellem Leopard og Tigre Halfdan Rasmussen: Definitioner Herman Bang: Tine (uddrag) Ole Bornedal: 1864 afsnit 4 (Tv-serie) Lars Husum: Jeg er en hær (uddrag) Berlingske.dk; Massiv historiekritik af Bornedals storserie (https://www.berlingske.dk/kultur/massiv-historikerkritik-af-bornedals-storserie)</p> <p>Håndbog til Dansk (Systeme): Ordklasser, Semantiske felter, sætningsopbygning, fortæller, dokumentarfilm, argumentation.</p> <p>Dansk sprognævn- kommaregler</p> <p>Supplerende stof: https://www.youtube.com/watch?v=DQ1FE3esiL8 (Dokumentarfilm om 1864)</p> <p>Dokumentarfilm i grupper: Krigens skjulte ansigt (ca. 30 min) Fjendeland (ca. 45 min) Skandinavien i Hitlers jerngreb (ca. 30 min) Modstandskampens børn (ca. 45 min) Frømandskorpset (ca. 45 min) Jagerpiloterne (ca. 45 min)</p> <p>Skriftlighed: Skriveøvelse – sammenlignende analyse og fortolkning Gruppearbejde - Dokumentarfilmsanalyse</p>
Omfang	30 lektioner (45 min)
Særlige fokuspunkter	Kendskab til fagets metode Kendskab til det udvidede tekstbegreb og centrale danskfaglige begreber; semantiske felter, fortæller, dokumentarfilmsanalyse og argumentationsanalyse
Vesentligste arbejdsformer	Par- og gruppearbejde i netværksgrupper Matrix-arbejde Læreroplæg og klasseundervisning/samtale. Peer-to-peer-respons

Titel 2	Den korte tekst
Indhold	<p>Kernestof: Håndbog til dansk (I-bog, Systime): Kap 3.6 – Litterære genre (lyrik, rap og novelle) Analysevejledninger for lyrik, rap og novelle’</p> <p>Litteraturens Veje, Systime: Folkeviser</p> <p>Ernest Hemingway: Til salg, babysko – aldrig brugt. Emil Aarestrup: Paa Sneen L.O.C.: Du gør mig Hævnersværdet (folkeviser) Helle Helle: Globryllup Helle Helle: En stol for lidt Kortfilm: En stol for lidt https://www.youtube.com/watch?v=UJoNuNtRCzE</p> <p>Supplerende stof: Oplæg: Folkeviser https://www.youtube.com/watch?v=_mdo-GB29g8 Oplæg: Minimalisme https://www.youtube.com/watch?v=P-zosnKjMUo Interview med Helle Helle, Autograf 2009 https://www.youtube.com/watch?v=m61jyIea2TU</p> <p>Skriftlighed: Aflevering 1: Skriveøvelse – remediering; Fra folkeviser til novelle. Omskriv folkevisen ”Hævnersværdet” til en minimalistisk novelle</p> <p>Aflevering 2: Genaflevering – fokus på sprog/grammatik</p>
Omfang	36 lektioner (45 min)
Særlige fokuspunkter	<p>Kendskab til fagets metode Fokus på analysevejledninger; lyrik, rap, novelle Fokus på litterær tekstanalyse Fokus på sproglig analyse – sproghandlinger Digital dannelse – sproghandlinger på de sociale medier Fokus på medieanalyse – kortfilmsanalyse Kendskab til minimalisme i dansk litteratur.</p> <p>Individuelt fokus på skriftlighed; grammatik.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Par- og gruppearbejde i netværksgrupper Matrix-arbejde

	<p>Læreroplæg og klasseundervisning/samtale. Remediering Flipped classroom Virtuel undervisning (nedlukning) – delvist, særligt den sidste del af forløbet omkring sproghandlinger Individuelt arbejde med skriftligt arbejde – genaflevering.</p>
--	---

Titel 3	På kanten – udkant og udsat
Indhold	<p>Kernestof: Henrik Pontoppidan: Vandreren. En epilog (1887) Erik Henningsen: Sat ud (1891-92) H.A. Bredekilde: Udslidt (1889) Martin Andersen Nexø: Lønningsdag Tove Ditlevsen: Man gjorde et barn fortræd (Uddrag) Morten Pape: Guds Bedste Børn (Prolog – uddrag)</p> <p>Knuste skæbner fra Holmbladsgade – anmeldelse Kristelig Dagblad</p> <p>Stol ikke på de tal, der får minoritetsetniske unge til at fremstå langt mere kriminelle Information</p> <p>Ydmygende indvandervold mod vores unge skal stoppes Nye Borgerlige</p> <p>Alex Vanopslagh: Drop nu offerrollen, og tag ansvar for dit eget liv (Politiken 10/8 2016)</p> <p>Thomas Korsgaard: Hvis der skulle komme et menneske forbi (2017) VÆRK</p> <p>Testamentet (dokumentarfilm) VÆRK</p> <p>Håndbog til Dansk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kap. 4.10: Argumentation • Kap. 4.11: Diskursanalyse • Kap. 5.2: Dokumentarfilm <p>Supplerende stof: Emilius Bærentzen: Familiebillede (1828) Introduktion til Det Moderne Gennembrud; https://www.youtube.com/watch?v=Uy29WdY7TYE Bogselskabet med Morten Pape; Bogselskabet Med Morten Pape DR LYD</p>

	<p>Skriftlighed: Udkast til kronik 1: 3 fordybelsestimer Udkast til kronik 2: 3 fordybelsestimer Aflevering: Kronik og Metatekst: 3 fordybelsestimer.</p>
Omfang	36 lektioner (45 min)
Særlige fokuspunkter	<p>Kendskab til fagets metode Fokus på Det moderne gennembrud Fokus på litterær tekstanalyse – herunder værklæsning Fokus på sproglig analyse Fokus på argumentationsanalyse Fokus på medieanalyse – herunder værklæsning (dokumentarfilm) Kendskab til minimalisme i dansk litteratur.</p> <p>Individuelt fokus på skriftlighed; Kronikken og metatekst</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Virtuel undervisning (nedlukning / samt delvis nedlukning mod slutningen af forløbet) Processkrivning – arbejde med udkast og peer-to-peer-respons Individuel værklæsning Oplæsning og aktiv lytning Gruppearbejde og fremlæggelser i Matrixgrupper Klasseoplæg og samtale</p>

Titel 4	Arbejde og mening
Indhold	<p>Kernestof: Helle Helle: «Mit arbejde» (2000) Peder Frederik Jensen «Knagen» og «Fjer og not» (2014) Karen Blixen: «Sorg-Agre» Peter Seeberg: «Hullet» (1962) Om Peter Seeberg i Litteraturens veje, Systime Fem små tekster om arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag fra Charlie Chaplin: Modern Times (1936) • Trille: ”Sangen om Brit” (1975) • Uddrag af filmatiseringen af Martin Andersen Nexø: "Pelle Erobreren" (1906/1987) • Bikstok Røgsystem: "Fabrik" (2012) • Kim Larsen: ”Blip båt” (1979)

	<p>Supplende stof: Uddrag fra Kaare Dybvad: De lærdes tyranni Wikipedia-opslag: «Det senmoderne samfund» Om socialrealisme (Ind i dansk)</p>
Omfang	24 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Kendskab til fagets metode Fokus på analysevejledninger; lyrik, rap, novelle Fokus på litterær tekstanalyse Fokus på sproglig analyse – sproghandlinger Digital dannelse – sproghandlinger på de sociale medier Fokus på medieanalyse – kortfilmsanalyse Kendskab til minimalisme i dansk litteratur.</p> <p>Individuelt fokus på skriftlighed; grammatik.</p> <p>Kendskab til det udvidede tekstbegreb og centrale danskfaglige begreber; semantiske felter, fortæller, dokumentarfilmsanalyse og argumentationsanalyse</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Par- og gruppearbejde Læreroplæg og klasseundervisning/samtale. Remediering Flipped classroom Virtuel undervisning (nedlukning) – delvist, særligt den sidste del af forløbet omkring sproghandlinger Individuelt arbejde med skriftligt arbejde – genaflevering.</p>

Titel 5	Det talte ord - sprogforløb
Indhold	<p>Kernestof: Sproghistorie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprogenes oprindelse • Ordbank sprogenes oprindelse <p>Sproglig udvikling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprogudvikling - hvor kommer ordene fra? - ordbank • Sprogudvikling - hvor kommer ordene fra? • Benny Andersen: "Verdensborger i Danmark" • Per Vers og Niels Hausgaard: "Rejsende i dansk", DR, afsnit 1 om sprogudvikling, slang og ungdomssprog:

	<p>http://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=2&page=1&pageSize=6&index=1&search=per%20vers&orderby=title&SearchID=d2f9a63c-ed4-44de-9d46-8401481de5fb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fire digte af Michael Strunge: <ol style="list-style-type: none"> a. Plasticsolen b. Natmaskinen c. Coma d. Den hæsle by <p>Dialekt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johs. Kristensen: uddrag fra digtsamlingen Mues sæjj, som er skrevet på vestjysk dialekt • Dialektkortet fra KU: https://dialekt.ku.dk/dialektkort/ <p>Mundtlighed og talesprog</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Sproghandlinger" fra Håndbog i dansk • Gambitter og turtagning: http://www.net-uv.dk/dansk/G/niveau_g%20Lektion%2014.htm • Afsnit om Mundtlig fremstilling i teksten "Retorikerens 5 punkter til den gode lejlighedstale". <p>Sproghandlinger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Håndbog til dansk, om sproghandlinger og samarbejdsprincippet: https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=210#c638 • Eget PP om sproghandlinger <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egen PP om sprogets udvikling • Elevernes analyser af indsamlede og transskriberede samtaler • Saga fra Broen - talehandlinger: https://www.youtube.com/watch?v=eRmWQZKXjlo • Håndbog til dansk, System 4.2 Sproglige billeder <ol style="list-style-type: none"> a. Tiden flyver af sted b. Metaforer c. Sammenligninger d. Symboler e. Metonymier f. Ordsprog • HD 4.3 Sproglige figurer <ol style="list-style-type: none"> a. Gentagelsesfigurer (rytmiske figurer) b. Modsætningsfigurer c. Dramatiske figurer
Plast	22 lektioner
Særlige fokuspunkter	Hvad er hverdagssprog, og hvordan adskiller det sig fra skriftsproget? Arbejde med talesprogets opbygning og kendetegn, inklusive dialekter og talesprogsmarkører, turtagning, samarbejdsprincippet, sproghandlinger. Hvordan anvendes dialekter til at markere identitet i film, digte og musik? Sproghistorie. Herunder udviklingen fra germansk. Låneord, fremmedord og arveord. Eufemismer.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, eksperimentelt arbejde

Titel 6	Det optimerede menneske (SO-forløb: DIO)
Indhold	Selvvalgte værker både fiktion og non-fiktion, forskellige tv-serier, spille- og dokumentarfilm. Lærerproduceret pp-oplæg om nytte-, pligt- og afstandsetik Forskellige tekster om analyse-, kilde- og fortolkningsarbejde ifm. fiktion- og faktatekster
Omfang	12 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt -demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi -demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge -anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere -perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge -dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog -sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/gruppearbejde/ pararbejde/enkeltmandsarbejde/skriftligt arbejde

Titel 7	Grammatik (sprogforløb)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommakursus og test: Udmærket kommakursus og test: <ul style="list-style-type: none"> ○ https://komma.edutasia.com/kursus/ • Afsnit om ”Ordklasser” og «Sætningsanalyse» fra Styr på sproget: <ul style="list-style-type: none"> ○ Styr på sproget (iBog®) (systime.dk) • Diverse PP og grammatikøvelser <p>Supplende stof: Memoryspil om ordklassernes latinske navne + identifikation af ordklasser. Lavet i Interacty. Lotte Thorsen: «Selv den skarpeste og mest personlig stemme, går tabt hvis man ikke mestre helt basal retskrivning», Politiken 15. oktober 2021</p>
Omfang	8 lektioner

Særlige fokuspunkter	Fokus på sproglig analyse – ordklasser og sætningsanalyse Individuelt fokus på skriftlighed; grammatik.
Væsentligste arbejdsformer	Par- og gruppearbejde Læreroplæg og klasseundervisning/samtale.

Titel 8	Tvivl og angst - eksistentialisme
Indhold	<p>Kernestof: Martin A. Hansen: ”Roden” «I blodet», spillefilm (VÆRK) (2016) Henriksen, Liselotte: Eksistentialisme i dansk: ”Hvad er eksistentialismen?», «Søren Kierkegaard», «Spidsborgeren», «Æstetiker», «Etiker», «Den religiøse» (spidsborgeren, æstetiker, etiker og den religiøse): Søren Kierkegaard: «Lovtale over Abraham» fra Enten-Eller (ibid): ”Jean Paul Sartre: Eksistentialisme er valg og handling” og ”grundtemaer i eksistentialistisk litteratur”</p> <p>Supplerende stof: Lærerproduceret Powerpoint-oplæg Samuel Beckett: Venter på Godot, uddrag Kulturkanon i undervisningen - om selvbiografi: http://www.kulturkanon.emu.dk/default.asp?ID=20572 Håndbog til dansk: «4.2 Sproglige billeder – om symboler» og «3.7 Litterære metoder»</p>
Omfang	15 á 90 minutter Læst: ca 70 sider (Film á ca 1 time 50 min varighed og samtale/foredrag af ca 60 min. varighed)
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> –udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt –demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi –demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge –anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere –analysere og fortolke fiktive tekster –analysere og vurdere ikke-fiktive tekster –perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge –demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden –demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> –dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog –mangfoldige litterære genrer

	<ul style="list-style-type: none"> -billeder, film og øvrige multimodale tekster -sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster -danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder -tekster med relevans for teknologisk dannelse -oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng -litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder -litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/individuelte arbejde/pararbejde/gruppearbejde